REDRESS

Ending torture, seeking justice for survivors

Жовтень 2026

Just Reparation — це регулярний огляд новин про репарації, який готує юридична команда REDRESS.

У цьому виданні висвітлено ключові події у сфері репарацій, зокрема нещодавнє слухання щодо репарацій у Міжнародному кримінальному суді (МКС) у справі Алі Мухаммада Алі Абд-Аль-Рахмана («Алі Кушайб»); подання справи про насильницькі зникнення та вбивства під час збройного конфлікту в Сальвадорі до Міжамериканського суду з прав людини; тривалі складнощі навколо використання доходів від продажу ФК «Челсі» для постраждалих в Україні; а також рішення Спеціальної юрисдикції Колумбії з питань миру (JEP) щодо парамілітарного насильства під час збройного конфлікту, поряд із закликом ООН до репарацій для постраждалих.

У цьому випуску також представлено думки Арі Мора, консультанта REDRESS, що працює в Києві, Україна, і ділиться своїми поглядами на те, як забезпечити ефективну відповідь міжнародного механізму компенсації на потреби та права тих, хто пережив війну в Україні.

Якщо ви бажаєте написати коротку статтю для *розділу «Громадський куточок»*, або якщо ваша організація проводить захід, яким ви хотіли б поділитися з нашими читачами або в наших соціальних мережах, будь ласка, зв'яжіться з нашим співробітником з юридичних питань Алехандро за адресою alejandro@redress.org.

надайте нам відгук

ВАЖЛИВІ НОВИНИ

СУДАН

МКС провів слухання щодо репарацій у справі Алі Кушайба

8 вересня 2026 року Міжнародний кримінальний суд (МКС) провів слухання щодо репарацій постраждалим колишнього командира ополчення «Джанджавід» Алі Мухаммада Алі Абд-Аль-Рахмана, більш відомого як Алі Кушайб. Слухання відбулося через рік після того, як Кушайба засудили до 20 років ув'язнення за воєнні злочини та злочини проти людяності, скоєні в Дарфурі в період з 2003 по 2004 рік.

REDRESS разом із організацією Rights for Peace (RfP), Групою дій жінок Дарфуру в Уганді, Дарфурською мережею з прав людини та Центром прав людини Університету Квінс у Белфасті подали до Суду заяву про втручання третьої сторони. На основі консультацій із 121 постраждалим у поданні підкреслювалася необхідність всеосяжної, адаптивної, орієнтованої на постраждалих постанови про репарації з огляду на зміну характеру конфлікту в Судані. МКС ще не ухвалив рішення щодо репарацій.

Суд запросив додаткові подання від Спільного юридичного представника постраждалих та Цільового фонду для постраждалих щодо відповідальності Кушайба та витрат на відшкодування шкоди, завданої постраждалим. Тепер МКС стоїть перед завданням розробити репарації для тисяч постраждалих на тлі триваючих звірств у Судані, який залишається найбільшою гуманітарною кризою у світі. Минулого місяця *в Just Reparation вийшов спеціальний випуск, присвячений*

Судану, де було представлено погляди постраждалих і практиків щодо того, як процес репарацій може краще відображати потреби та реалії постраждалих.

Photo by: ICC CPI

ЕЛЬ САЛЬВАДОР

Міжамериканський суд розгляне звірства часів громадянської війни проти родини Турсіос Флорес

10 червня 2026 року Міжамериканська комісія з прав людини (IACHR) подала справу Маріо Антоніо Турсіоса Флореса та його родини до Міжамериканського суду з прав людини (IACtHR). Справа стосується позасудових страт, катувань і насильницького зникнення членів родини Турсіос Флорес під час громадянської війни в Сальвадорі, а також неспроможності сальвадорської влади ефективно розслідувати та здійснити кримінальне переслідування винних.

У 1980 році Сантос Армандо Турсіос Флорес, якому тоді було 17 років, зазнав нападу та був затриманий солдатами Третьої піхотної бригади в Сан-Мігелі, Сальвадор. Пізніше його родина знайшла його тіло з тяжкими слідами катувань. IACHR дійшла висновку, що цей інцидент був насильницьким зникненням через позбавлення свободи та відсутність інформації про його місцезнаходження. Через два роки члени піхотного батальйону «Атлакатль» здійснили різанину в селищі Барріос, катуючи та страчуючи приблизно 49 мешканців, серед яких 29 дітей. IACHR встановила, що застосування сили військовими було незаконним, свавільним і навмисним, і передбачало жорстоке, нелюдське та таке, що принижує гідність, поводження.

IACHR зрештою визнала Сальвадор відповідальним за численні порушення Американської конвенції з прав людини, включно з правами на життя, особисту свободу та судовий захист. Як репарації Комісія рекомендувала забезпечити повну

компенсацію та заходи реабілітації, включно з охороною фізичного та психічного здоров'я. Комісія також закликала до ефективних кримінальних розслідувань, переслідування та покарання винних, а також гарантій неповторення, включно з постійним навчанням з прав людини для Збройних сил і посиленням судової спроможності розслідувати злочини, скоєні під час збройного конфлікту.

Photo by: CIDH

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ/ УКРАЇНА

Кошти від продажу ФК «Челсі» залишаються замороженими, оскільки тривають дебати щодо репарацій

12 жовтня 2026 року дебати щодо того, як слід використовувати заморожені активи, пов'язані з Росією, знову привернули увагу після того, як BBC Panorama показала документальний фільм, у якому стверджувалося, що російський олігарх Роман Абрамович, щодо якого запроваджено санкції, використовував офшорні структури та фальсифікував податкові документи для приховування свого багатства, нібито за сприяння Deloitte. Ці твердження посилюють пильну увагу до продажу ФК «Челсі» за 2,35 мільярда фунтів стерлінгів, виручені кошти від якого, за обіцянкою Абрамовича 2022 року, мали піти на користь постраждалим від війни в Україні.

Виручені кошти від продажу залишаються замороженими на банківському рахунку Barclays і за останні чотири роки принесли щонайменше 175 мільйонів фунтів стерлінгів відсотків. Кошти залишаються недоступними через суперечку щодо їхнього призначення. Хоча уряд Великої Британії наполягає, що ці кошти мають

використовуватися виключно для постраждалих в Україні, Абрамович стверджує, що вони також мають підтримувати ширші гуманітарні ініціативи у всьому світі.

Ця розбіжність відображає ширшу дискусію щодо призначення заморожених активів, пов'язаних з Росією. Деякі коментатори стверджують, що на тлі глобальних гуманітарних криз і скорочення бюджетів допомоги кошти слід спрямовувати постраждалим від конфлікту незалежно від національності. Однак українські постраждалі та активісти наголошують, що ці активи є рідкісною нагодою підтримати зусилля з правосуддя та репарацій, пов'язані з діями Росії в Україні. Для багатьох перенаправлення активів, пов'язаних із Росією, є не лише практичним джерелом фінансування, а й засобом забезпечення відповідальності, змушуючи Росію долучатися до відшкодування завданої шкоди.

Тривалий глухий кут підкреслює юридичні та політичні виклики перетворення заморожених активів на значущі репарації для постраждалих.

Photo by: Brent Flanders CC 2.0

КОЛУМБІЯ

Колумбія: Незалежні експерти ООН закликають Ecopetrol надати репарації постраждалим від збройного конфлікту

2 вересня 2026 року Спеціальна юрисдикція Колумбії з питань миру (JEP) ухвалила знакове рішення, в якому поклала відповідальність на колишніх державних агентів і колишнього директора Ecopetrol, державної нафтової компанії Колумбії, за злочини проти людяності та воєнні злочини, скоєні в Барранкабермехі наприкінці 1990-х років. Це рішення доповнює дедалі більший обсяг доказів, що документують співпрацю між державними органами та парамілітарними групами

під час збройного конфлікту в Колумбії. Хоча кампанія формально була спрямована на боротьбу з партизанськими рухами, вона також була спрямована проти правозахисників, профспілкових діячів, лідерів громад і соціальних організацій.

Справа стосується серйозних порушень, скоєних між 1998 і 2000 роками, включно з вбивством 431 людини та насильницьким зникненням ще 85 осіб. За даними JEP, це рішення є важливим кроком до правди, справедливості та примирення для постраждалих. Суд також визнав страждання, яких зазнали постраждалі, і відзначив наполегливість організацій громадянського суспільства, які десятиліттями працювали над тим, щоб ці злочини не були забуті і не залишені без покарання.

14 жовтня 2026 року експерти ООН вітали це рішення як можливість просувати правду, справедливість і відповідальність, ставлячи постраждалих у центр процесу репарацій. Вони зазначили, що справа відображає як корпоративну відповідальність щодо надання засобів правового захисту відповідно до Керівних принципів ООН з бізнесу та прав людини, так і обов'язок держави забезпечувати ефективні репарації, заохочуючи Ecopetrol безпосередньо взаємодіяти з постраждалими для визначення відповідних заходів відшкодування.

Photo by: Juan Felipe Ramirez/Pexels

ГРОМАДСЬКИЙ КУТОЧОК

Ми прагнемо публікувати в Just Reparation погляди та ідеї юристів, активістів, постраждалих та інших, хто працює у сфері репарацій. Окрім оновлень щодо конкретних справ, ваш внесок є неоціненним для збагачення нашого колективного розуміння та сприяння змістовному діалогу в спільноті практики репарацій. Якщо ви бажаєте взяти участь у наступному випуску **Just Reparation**, ми закликаємо вас надіслати свої матеріали до 20 листопада 2026 року на адресу alejandro@redress.org.

Забезпечення роботи міжнародного механізму компенсації для постраждалих: уроки з консультацій із постраждалими та практиками в Україні

Автор: Арі Мора, юридичний консультант REDRESS

Реєстр збитків («RD4U» або «Реєстр») є історичним кроком до забезпечення компенсації постраждалим від російської агресії проти України. Однак для постраждалих від катувань, сексуального насильства, незаконного затримання та інших серйозних порушень подання заяви може залишатися складним, болісним і в деяких випадках недоступним.

Новий інформаційний документ REDRESS «Посилення доступу до Реєстру збитків для постраждалих від катувань та інших пов'язаних злочинів» базується на консультаціях з дванадцятьма українськими організаціями громадянського суспільства, групами постраждалих та практиками для виявлення бар'єрів, з якими стикаються постраждалі при поданні заяв, і пропонує заходи, які зроблять міжнародний механізм компенсації, що формується, доступнішим і більш орієнтованим на постраждалих.

Важливий механізм, але виклики залишаються

RD4U є першим компонентом міжнародного механізму компенсації для України, що розробляється. Його роль полягає в отриманні, обробці та реєстрації заяв щодо шкоди, втрат або тілесних ушкоджень, спричинених міжнародно неправомірними діями Росії проти України. Майбутня Міжнародна компенсаційна комісія для України відповідатиме за оцінку заяв і визначення компенсації.

Проте для постраждалих від катувань та інших серйозних порушень навіть саме подання заяви може становити значні труднощі.

Звіт визначає вісім взаємопов'язаних бар'єрів, зокрема обмежену обізнаність про Реєстр; відсутність довіри та мотивації; цифрові та технічні труднощі; труднощі з отриманням і поданням доказів; ризики повторної травматизації; занепокоєння щодо захисту та безпеки даних; недостатні механізми перенаправлення та підтримки; а також ширші структурні проблеми та питання щодо права на подання заяв.

Деякі з найсерйозніших видів шкоди залишаються порівняно недостатньо представленими серед заяв. Станом на липень 2026 року Реєстр отримав загалом понад 170 000 заяв. Лише 1 113 з них належали до категорії катувань, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання, тоді як 234 стосувалися сексуального насильства.

Постраждалим потрібна чітка інформація та постійна підтримка

Для деяких постраждалих невизначеність щодо того, чи буде компенсація врешті-решт виплачена, скільки часу займе процес і як оцінюватимуться заяви, може відбивати бажання брати участь. Інші стикаються з більш нагальними

пріоритетами, включно з медичною та психологічною допомогою, реабілітацією, житлом, заміною документів або розшуком членів сім'ї.

Технічні бар'єри можуть посилювати ці труднощі. Заяви наразі подаються в цифровому форматі через українську платформу «Дія» (платформу електронних послуг української держави). Постраждалі можуть не мати надійного доступу до інтернету, відповідних пристроїв або цифрових інструментів, необхідних для подання заяви. Відключення електроенергії, повітряні нальоти та переміщення можуть переривати подання заяв, а технічні збої іноді змушують постраждалих повторювати роботу з болючою або чутливою інформацією.

Щоб подати заяву до RD4U, заявники мають можливість подати докази і можуть захотіти це зробити, але це не є обов'язковим, а збір доказів може бути складним. Постраждалі можуть не мати документів, оскільки записи ніколи не створювалися, були знищені, залишаються на окупованих територіях або зберігаються в установах, до яких мають обмежений доступ. Інші, можливо, вже неодноразово розповідали про травматичний досвід слідчим, державним органам, журналістам чи організаціям громадянського суспільства і, що цілком зрозуміло, можуть не бажати робити це знову.

Тому звіт закликає до чіткіших і доступніших роз'яснень, гарантій, що враховують травматичний досвід, вдосконаленої технічної функціональності, посилених механізмів перенаправлення та безпечних шляхів для подання заяв за допомогою інших осіб або через представників. Також наголошується на важливості значущої участі постраждалих і громадянського суспільства у подальшому розвитку міжнародного механізму компенсації.

Компенсація має бути частиною ширшого репараційного реагування

У звіті також наголошується, що міжнародний механізм компенсації не може замінити національні репарації, реабілітацію та допомогу постраждалим, чиї потреби є нагальними.

Постраждалі від катувань, незаконного затримання та інших серйозних порушень можуть потребувати медичної допомоги, психологічної та психосоціальної підтримки, юридичної допомоги, житла, підтримки засобів до існування та допомоги у соціальній реінтеграції задовго до того, як міжнародна компенсація стане доступною. Міжнародні та національні механізми повинні підсилювати одне одного, мінімізуючи кількість випадків, коли постраждалі змушені повторно розповідати про травматичний досвід або повторно подавати докази.

Держави відіграють критично важливу роль. Звіт закликає держави стало фінансувати міжнародний механізм компенсації, підтримувати доступні шляхи подання заяв і внутрішні програми репарацій, надавати ресурси громадянському суспільству та організаціям постраждалих, а також працювати над розширенням сфери дії механізму в часі, щоб охопити порушення, скоєних з початку російської агресії у 2014 році.

Зрештою, механізм компенсації не повинен бути доступним лише для тих постраждалих, які найкраще вміють у ньому орієнтуватися. Якщо механізм має забезпечити значущі репарації, бар'єри, з якими стикаються постраждалі від найсерйозніших порушень, мають бути усунені з самого початку.

Інші новини

Південна Африка

Несправедливість епохи апартеїду повертається до суду, коли постраждалі в Шарпвілі вимагають репарацій

Читати далі

Ліберія

Ліберія просуває довгоочікувані зусилля з притягнення до відповідальності через суди з воєнних злочинів і антикорупції

Читати далі

Косово

Спеціалізовані палати Косова розпочали процес репарацій для постраждалих від воєнних злочинів ОВК

Читати далі

Непал

Заклики до кліматичної справедливості після руйнівних повеней у Гімалаях

Читати далі

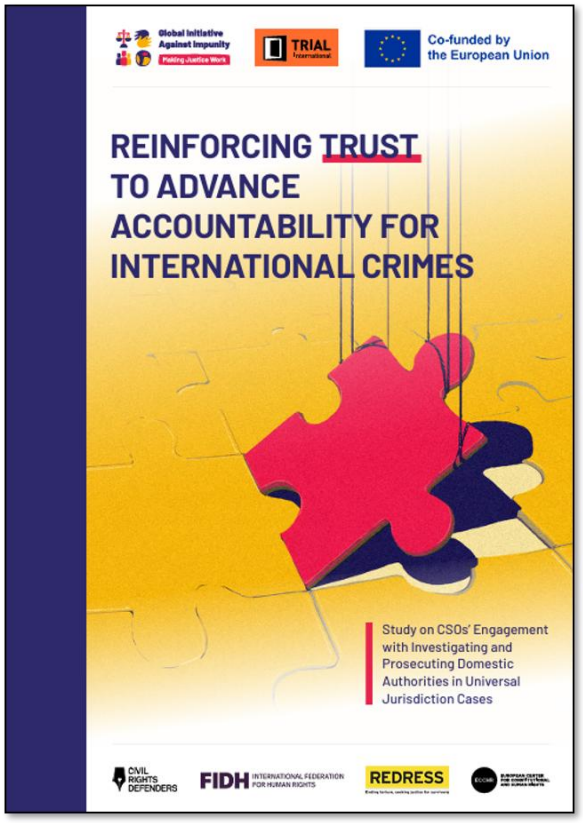

ЧИТАННЯ ВИХІДНОГО ДНЯ

Зміцнення довіри для сприяння відповідальності за міжнародні злочини

Глобальна ініціатива проти безкарності

Розроблене в рамках Глобальної ініціативи проти безкарності (GIAI) TRIAL International разом із Civil Rights Defenders, Європейським центром конституційних прав і прав людини (ECCHR), Міжнародною федерацією з прав людини (FIDH) та REDRESS, це порівняльне дослідження вивчає, що робить співпрацю ефективною на практиці, де виникають труднощі, а також як можна зміцнити відносини між організаціями громадянського суспільства та національними органами влади.

Читати далі

Скандал із коштами постраждалих у ДРК: Касаї: FONAREV під шквалом критики

Justiceinfo.org, Калеб Казаді

Збройний конфлікт Камуїна Нсапу в Демократичній Республіці Конго стався десять років тому. Але в Касаї FONAREV — державний орган, відповідальний за репарації для постраждалих, — зазнає дедалі більшої критики.

Читати далі

Звіт - ШІ, меморіалізація та майбутнє свідчень постраждалих

Impunity Watch

Останні досягнення в генеративному штучному інтелекті (ШІ) відкрили нові форми меморіалізації, збереження свідчень і цифрового представлення померлих.

Хоча ШІ відкриває можливості для покращення доступу до свідчень, посилення архівної роботи та підтримки зусиль з увічнення пам’яті, він також створює значні етичні, юридичні та політичні ризики — від ризику посилення нерівного визнання між постраждалими та громадами до можливості того, що комерційні інтереси та прибуткові мотиви можуть впливати на те, як історичні події фіксуються, як до них отримують доступ і як їх пам’ятають.

Читати далі

ПОДІЇ

На шляху до Конвенції про злочини проти людяності
4 листопада 2026 - 15:00 CET

REDRESS проводить онлайн-дискусію щодо майбутньої Конвенції ООН про запобігання злочинам проти людяності та покарання за них та того, що нинішній процес переговорів означає для зусиль у сфері міжнародного правосуддя в усьому світі. За участі експертів і правозахисників, залучених до процесу, вебінар розповість про останні події, визначить ключові питання, що обговорюються, та дослідить можливості залучення громадянського суспільства напередодні наступного етапу переговорів.

Спікери:

- Гуго Релва, Міжнародна амністія
- Аакаш Чандран, Asia Justice Coalition
- Тесс Грем, Global Justice Center
- Акіла Радхакрішнан, юрист з прав людини та експерт з гендерної справедливості
- Модератор: Жюлі Бардеш, REDRESS

Захід завершиться інтерактивною сесією запитань і відповідей. Усний переклад буде забезпечено французькою та іспанською мовами.

ЗАРЕЄСТРУЙТЕСЯ ТУТ

Ось кілька майбутніх заходів щодо стратегічних судових процесів проти тортур та інших пов'язаних тем, які можуть вас зацікавити.
Якщо ваша організація проводить захід і хоче поділитися ним із нашою спільнотою практики через цю розсилку або соціальні мережі REDRESS,

будь ласка, надішліть деталі нашому юридичному офіцеру за адресою alejandro@redress.org.
Дякую, що прочитали, до наступного місяця!

Ознайомтеся з нашими попередніми випусками тут.
Якщо хтось надіслав вам цю розсилку, будь ласка, підпишіться тут.

Unit G01, 65 Glasshill Street SE1 0QR, London | info@redress.org
Want to change how you receive these emails?
You can update your preferences or unsubscribe